

23.11.2022

Asia/8

§ 289

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite varautumisen vahvistamisesta turvallisuusympäristön muuttuessa

HEL 2022-004681 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Marko Kettunen ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta sisällyttää kaupunkilaisten lemmikkieläinten suojelun ohjeistaminen ja järjestäminen osaksi pelastussuunnitelmaa.

Valtuutettu Marko Kettusen ehdottamaa toivomusponntta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Petri Parviainen, varautumisen ja väestönsuojelun suunnitteluosaston päällikkö, puhelin: 040 405232270

petri.parviainen(a)hel.fi

Katariina Kainulainen-Dambrosio, vs. valmiuspäällikkö, puhelin: 09 310 36023

katariina.kainulainen-dambrosio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 30.03.2022 Vierunen Maarit Kokoomus: Turvallisuusympäristön muutokset edellyttävät toimia varautumisen vahvistamiseksi
- 2 Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen
- 3 Helsingin kaupungin väestönsuojelusuunnitelman yleinen osa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan 30.3.2022, että muuttuneen kansainvälisen turvallisuusympäristön edellyttämänä kaupunki nykyisten toimiansa lisäksi päivittää suunnitelmansa helsinki-läisten turvallisuuden varmistamiseksi.

Kokoomus esittää erityisesti, että väestönsuojien tasoa kartoitetaan systemaattisesti ja kaupunki käynnistää tarvittavia toimia niiden riittävyyden ja toimivuuden varmistamiseksi. Lisäksi tulee edistää taloyhtiöiden turvallisuusvastaavien aktivoimista väestönsuojien tarkastuksiin, sekä välittää tietoa mahdollisuudesta hankkia ajantasaista ohjeistusta, esimerkiksi Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön tuottamaa ohjemaateriaalia. Lisäksi esitetään, että väestöhälytintjärjestelmän toimivuuteen kiinnitetään huomiota sekä tarvittavat toimenpiteet tehdään järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi. Kokoomus esittää myös, että Helsingin kaupunki tuottaa usealla kielellä erillisen varautumisoppaan, jossa kerrotaan kuinka toimia vaaratilanteessa ja kuinka omalla toiminnalla voi itse varautua.

Koordinointivastuu

Helsingin kaupungin pelastuslaitos toimii koordinoivana tahona Helsingin varautumisessa vakaviin häiriötilanteisiin ja väestönsuojeluun pelastustoimen näkökulmasta.

Väestönsuojat

Helsingissä on noin 5500 väestönsuojaa, joissa on noin 900 000 suojapaikkaa. Tyypeittäin ne jakaantuvat seuraavasti

- Kiinteistökohtaiset suojat (talosuojat): noin 5440 kpl ja 720 000 suojapaikkaa. Sijaitsevat esimerkiksi virastoissa, hotelleissa, kauppakeskuksissa, kouluissa, päiväkodeissa (vast.).
- Yleiset ja yhteisväestönsuojat (kalliosuojat): noin 60 kpl ja 180 000 suojapaikkaa.

Kaikkien väestönsuojien, niin talosuojien kuin kalliosuojien kuntoa tulee ylläpitää vuosittain. Vuosittain on suositeltavaa tarkastaa mm. väestönsuojan ilmanvaihtolaitteisto, ylipaine- ja padotusventtiilit, tiivisteet ja väestönsuojelumateriaali. Laitteiden toiminnan tarkastuksesta tulee laatia tarkastuspöytäkirja, johon tehdään merkinnät suoritetuista tarkastuksista. Tarkastuspöytäkirja on pyydettäessä esitettävä pelastusviranomaiselle. Näin tehdään tyypillisesti palotarkastusten yhteydessä.

Väestönsuojan laitteiden määräaikaistarkastus tulee tehdä vähintään 10 vuoden välein ja sen laitteiden ja varusteiden toimintakunnosta on huolehdittava valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti.

Kevään 2022 aikana Helsingin kaupungin pelastuslaitos on kartoittanut kaupungin omistamien ja hallinnoimien talosuojien toimivuutta ja käytettävyyttä kyselytutkimuksella. Yhtenä suosituksena kaupungin toimialoille, osakeyhtiöille ja liikelaitoksille on kouluttaa suojanhoitajia. Pelastuslaitos on räätälöinyt tähän tarpeeseen suojakoulutuspaketin yhteistoiminnassa Helsingin Pelastusliitto ry:n kanssa.

Taloyhtiöiden turvallisuusvastaavat ovat aktivoituneet ja yhtiöt ovat kiittävästi osoittaneet suojanhoitajia Helsingin Pelastusliitto ry:n järjestämille suojanhoitajakursseille. Suojahoitajakoulutusten määrää on lisätty kysynnän kasvun myötä Helsingin Pelastusliitto ry:ssä. Pelastuslaitos on myös jakanut aktiivisesti omia, Sisäministeriön ja Pelastusalan keskusliiton tuottamia ohjemateriaaleja.

Kalliosuojat

Helsingin kalliosuojat ovat yleisiä väestönsuojia, yhteisväestönsuojia tai näiden yhdistelmiä. Yleiset väestönsuojat ovat kaupungin rakennuttamia kalliosuojia Helsingissä asuvia, työskenteleviä tai oleskeleviä sekä ulkona liikkuvia henkilöitä varten, joita ei voida muuten riittävästi suojata. Yhteisväestönsuojat ovat useampia kiinteistöjä varten rakennettuja kalliosuojia, jotka on tarkoitettu näiden kiinteistöjen työntekijöiden tai asukkaiden käyttöön. Kalliosuojista vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Helsinkiin on rakennettu yleisiä- ja yhteisväestönsuojia viime sodista alkaen ja vuosikymmenten aikana määräykset ovat muuttuneet. Suojiin on tehty peruskorjauksia, mutta osassa suojia tekniikka on vanhentunut, eivätkä kaikki suojat nykyisellään täytä kaikkia pelastuslain edellyttämiä vaatimuksia. Uudistustarpeita on erityisesti varavoima-, sähkö- ja ilmanvaihtojärjestelmissä. Kaikki kalliosuojat antavat kuitenkin nykykunnossakin erittäin hyvän suojan räjähdys- ja sirpalevaikutuksilta sekä rakennussortumilta.

Kalliosuojien peruskorjaustyöt ovat pitkäjänteistä kehittämistä, jota tehdään suunnitelmallisesti yhteistoiminnassa kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Yhden suojan parannustyö valmistuu tänä vuonna ja viiden suojan kunnostuksen aikataulusuunnitelmat ovat olemassa. Pelastuslaitos on myös edistänyt aktiivisesti Ystävydenpuiston kalliosuojan rakentamisen aloittamista. Ystävydenpuiston kalliosuojan rakentaminen on sisällytetty kaupunkiympäristön toimialan laatimaan vuokra- ja osakeohjelmaan.

Pelastuslaitos on esittänyt kalliosuojien vuosikorjaus- ja parantamissuunnitelman tiivistämistä ja on laatinut esityksen korjauksista. Asia on valmistelussa kaupunkiympäristön toimialalla. Suuret rakentamisen ja

peruskorjaamisen investointisuunnitelmat ja -päätökset vaativat kuitenkin poliittisia päätöksiä.

Kalliosuojien vuosikorjaus- ja parantamissuunnitelmaa tulee edistää mahdollisimman nopeasti. Siltä osin kuin tämä vaatii merkittäviä lisäresursseja tulee asia valmistella niin, että vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä on edellytys tehdä asiasta tarvittavat päätökset.

Vuoden 2023 talousarvioesityksen talonrakennusohjelmaan on sisällytetty yhdeksän väestösuojan korjausrakennushankkeet, jotka pääosin toteutetaan vasta vuosina 2029 ja 2031. Kaupunkiympäristön toimialan mukaan hankkeiden ajoitusta on myöhennetty talousarvion raamiin sopeuttamisen vuoksi. Sopeutuksen lähtökohtana on ollut kaupungin kaikkien käynnissä olevien hankkeiden, lakisääteisten palveluiden rahoituksen sekä väistöketjujen jatkuvuuden turvaaminen. Sopeuttamisen vuoksi pelastuslaitoksen esittämät väestösuojien korjaustarpeet eivät toteudu toivotussa aikataulussa.

Pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti Sisäministeriön johtamaan väestösuojakartoitusprojektiin, eikä tämän vuoksi Helsingissä ole nähty tarkoituksenmukaisena tehdä omaa kartoitusta väestösuojista. Pelastuslaitoksella on tarkka tieto kalliosuojien kunnosta.

Väestöhälyttimet

Kaikkien väestöhälyttimien kunto on tarkastettu ja puutteet sekä väestöhälyttimissä että niitä ohjaavassa Hätäkeskuslaitoksen tietojärjestelmässä on korjattu. Tällä hetkellä väestöhälyttimet toimivat moitteetta. Parhaillaan on käynnissä projekti, jonka tuloksena uusitaan väestöhälyttimien ohjaus- ja vahvistinjärjestelmät ja hälytinverkkoa on myös tarkoitus laajentaa lähivuosina uusille asuinalueille sekä melu- ja katvealueille.

Viestintä

Viestintää väestösuojelusta ja varautumisesta on lisätty kaikissa kanavissa. Ko. teemoista on viestitty mm. pelastuslaitoksen nettisivuilla ja jokaiseen helsinkiläiseen kotitalouksiin jaettavassa Helsinki-lehdessä (esim. 1/2022 kesäkuun julkaisu).

Väestösuojeluun liittyvän viestinnän suunnittelua ja toimenpiteitä tehtiin ja tehdään edelleen koordinoitusti ja yhteistyössä sisäministeriön sekä Helsingin kaupungin turvallisuusorganisaation ja viestinnän kanssa. Tavoitteena on lisätä kansalaisten tietoisuutta varautumisesta niin, että turhia pelkoja ei herätetä. Tietoa varautumisesta ja väestösuojelusta, kuten myös kotivarasta saa nykyään monesta lähteestä.

23.11.2022

Asia/8

Suojelusuunnitelma

Helsingin kaupungin Pelastuslaitos on päivittänyt kaupungin väestönsuojelusuunnitelman yleisen (julkisen) osan (liite 3). Suunnitelman sisältöjä käytetään muun muassa viestinnässä, jonka tavoitteena on paitsi kaupungin varautumisesta ja valmiudesta viestiminen, myös omaehtoiseen varautumiseen ohjeistaminen ja kannustaminen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Petri Parviainen, varautumisen ja väestönsuojelun suunnitteluyksikön päällikkö, puhelin: 040 405232270

petri.parviainen(a)hel.fi

Katariina Kainulainen-Dambrosio, vs. valmiuspäällikkö, puhelin: 09 310 36023
katariina.kainulainen-dambrosio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 30.03.2022 Vierunen Maarit Kokoomus: Turvallisuusympäristön muutokset edellyttävät toimia varautumisen vahvistamiseksi
- 2 Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen
- 3 Helsingin kaupungin väestönsuojelusuunnitelman yleinen osa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.11.2022 § 792

HEL 2022-004681 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

14.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kappaleen 14 jälkeen lisätään:

”Kalliosuojien vuosikorjaus- ja parantamissuunnitelmaa tulee edistää mahdollisimman nopeasti. Siltä osin kuin tämä vaatii merkittäviä lisäre-

23.11.2022

sursseja tulee asia valmistella niin, että vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä on edellytys tehdä asiasta tarvittavat päätökset.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

07.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Petri Parviainen, varautumisen ja väestönsuojelun suunnitteluyksikön päällikkö, puhelin: 040 405232270

petri.parviainen(a)hel.fi

Katariina Kainulainen-Dambrosio, vs. valmiuspäällikkö, puhelin: 09 310 36023

katariina.kainulainen-dambrosio(a)hel.fi